

ORTA KARADENİZ'DE SAKİN ŞEHİR(CİTTA SLOW) PERŞEMBE: SAKİN ŞEHİR OLMA SÜRECİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE YÖREYE KATKILARI*

Mehmet KABACIK**

Öz

Yaşamın kolay olduğu kentlerin uluslararası ağını temsil eden Cittaslow birliği, küreselleşmenin yarattığı homojen mekânlardan biri olmak istemeyen, dünyada binlerce birbirinin aynı şehirden kendini farklılaştırarak yerel kimliğini, özelliklerini koruyan ve bu özelliğiyle dünya sahnesinde yer almak isteyen kasabaların ve kentlerin katıldığı bir birlik olarak ifade edilmektedir. Ordu İli Perşembe İlçesinin sakin şehir olma sürecinde karşılaştığı sorunların tespit edilmesi ve sakin şehir olmanın olumlu ve olumsuz katkılarının tespit edilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuş, oluşturulan görüşme formu katılımcılara uygulanmıştır. Elde edilen bilgiler sonucunda halka yöresel yapı bozulmadan yerel kalkınmanın olabileceği iyi anlatılmalıdır. Ayrıca sakin şehir olmak isteyen diğer şehirlerdeki, sadece belediyeler değil bölgedeki diğer kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özellikle medya daha çok sahip çıkmalı ve benimsemelidirler.

Anahtar Kelimeler: Orta Karadeniz, Sakin Şehir, Perşembe.

Citta Slow in Middle Black Sea Region: Perşembe: Problems and Contrabitions in The Process of Being Citta Slow

Abstract

Cittaslow association representing the international network of cities where living is easy, each other in the same city in the world, thousands of local identity by differentiating itself, this feature preserves the specifications and the towns wishing to take part on the world stage and can be expressed as a union involving city. Ordu-Perşembe identifies the problems encountered in the process of becoming city residents and residents of the town is the purpose of determining the positive and negative contributions made in this study, a structured interview form was created, created by applying the interview form, participants were trying to obtain information. The information obtained as a result of the public should be told that good regional structure intact may be local development. In addition, city residents who want to be in other cities, not only in the region, municipalities and other public institutions, civil society organizations and the media in particular should be adopted and should have more.

Key Words: Central Black Sea Region, Slow City, Perşembe.

GİRİŞ

* Makale Geliş Tarihi:20.11.2015. Yayın Kabul Tarihi: 05.01.2016.

** Öğr.Gör. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı

Orta Karadeniz, Ordu’nun doğusundaki Melet çayından başlayarak Kızılırmak havzasının batısına kadar uzanır. Güneye doğru Yeşilirmak havzasının büyük bölümünü kapsayacak şekilde uzanır. Karadeniz kıyısı boyunca uzanan Canik dağlarının ortalama yüksekliği 1000 m’yi aşmamaktadır. Ayrıca güneyde Kelkit ile Yeşilirmak’ın birleştiği Erbaa-Niksar çöküntü oluşu ile Yeşilirmak’ın ana kollarının geçtiği Amasya, Tokat-Turhal olukları ve bu oluklara yerleşmiş olan ovalar görülür. Bu bölüm, iki yöreye ayrılabilir. Bunlardan Canik Dağları Yöresi, Karadeniz kıyıları ile dağların Karadeniz etkilerine açık kuzey yamacını kapsar. Diğer ise Kelkit ve Yeşilirmak nehirlerinin yerleştiği tektonik oluklardan oluşan Orta Karadeniz Ardi Yöresi’dir (Atalay ve Mortan 2003:99).

Yaşamın kolay olduğu kentlerin uluslararası ağını temsil eden Cittaslow birliği, küreselleşmenin yarattığı homojen mekânlardan biri olmak istemeyen, dünyada binlerce birbirinin aynı şehirden kendini farklılaştırarak yerel kimliğini, özelliklerini koruyan ve bu özelliğiyle dünya sahnesinde yer almak isteyen kasabaların ve kentlerin katıldığı bir birlik olarak ifade edilmektedir.

Küresel sermaye ve şehirleşme eğilimleri ile şehirlerin özgün kimliklerini kaybetmeden, değişim hızının yavaşlatılması, daha doğrusu olması gereken seyrine getirilmesi hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşmak için de yerel ve asli kimliği öne çıkarıcı bir kentleşme politikası öngörülmektedir. Hareket kendisine logo olarak üzerinde modern ve tarihi binaları taşıyan turuncu renkli bir salyangoz tasarımını belirlemiştir (Sırım,2012:120).

Cittaslow

1999 yılında İtalya’nın Greve in Chianti kentinde kurulan Cittaslow, nüfusu 50.000’in altındaki kentlerin üye olabildiği uluslararası bir belediyeler birliğidir. İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce (yavaş, sakın) kelimelerinden oluşan Cittaslow kelimesi, Sakin Şehir anlamında kullanılmaktadır (cittaslow.org.2015).

Yavaş Şehir hareketi 1999 yılının Kasım ayında “Slow Food” düşüncesini benimseyen dört İtalyan kasabasında başlamış ve dünyada birçok ülke ve kente yayılmıştır (Sezgin ve Ünüvar, 2011; aktaran, Öztürk ve Güral 2014:88). Yavaş şehrin uluslararası alanda kullanılan ismi “Cittaslow ”dur. Yavaş Şehir Birliği’nin merkezi Orvieto (İtalya) kentindedir. Amacı, kaliteli yaşam kültürünü desteklemek ve yaygınlaştırmaktır. Birlik kurallarına göre Cittaslow ismi başka bir dile çevrilemez (Günerhan ve diğ, 2010:32).

Sakin Şehir oluşumun temelinde Slow Food (Yavaş Yemek) hareketinin yer aldığı görülmektedir (Yalçın ve Yalçın, 2013: 36). Slow Food 1986 yılında İtalya’nın Bra kasabasında kurulan bir organizasyondur. Yavaş yemek felsefesi üç boyuttan oluşmaktadır: İyi, temiz ve adil. İyi, gıdanın gerçek bir tat, aroma ve görünüşe sahip

olması boyutunu; temiz, sürdürülebilirlik yani ekolojik sisteme zarar vermeyen üretim yöntemleri, biyolojik çeşitliliğe saygıyı ve gıdanın insan sağlığı için güvenli olması boyutunu; adil ise sosyal sürdürülebilirlik boyutunu yani çalışanların sömürülmeden üretim yapılması ve fiyat olarak üretici ve tüketici için adil bir uygulama olmasını kapsamaktadır (Yurtseven ve diğerleri, 2010:18, akt, Sünnetçioğlu ve diğ.2014:146).

Yavaş Şehirler, nüfusu 50.000'in altındaki yerlerin dâhil olabildiği, müdahil olanların kendi gelenek-göreneklerini, yemeklerini, tarihsel kimliklerini yaşatıp, korumalarını öngören uluslararası bir birliktir. Bu birlik, müdahil olanların ve olmak isteyenlerin hangi alanlarda güçlü ve zayıf olduklarını analiz etmelerini ve sahip oldukları şartlar çerçevesinde bir strateji geliştirmelerini teşvik etmektedir (www.cittaslowturkiye.org,2015). Yavaş Şehir hareketi de bu unsurları sistemli bir şekilde bir araya getirip, şehirlerin özgün kimliklerini kaybetmeden, farkındalık ve fark yaratma amacındadır. Bu sayede, harekete dâhil olan yerler kendi yerel özelliklerinin uluslararası çapta tanınmasını sağlayacaklardır.

Carlo Petrini bu kapsamda 1977 yılında şarap ve gıdalar üzerinde yaptığı araştırmalar sonucu 1983 yılında İtalya'da sürdürülebilir gıda üretimi ve etiğini korumak ve geliştirmek için kar amacı gütmeyen yiyecek ve şarap derneğini kurmuştur. 1986 yılında Piazza di Spagna Roma'da bir McDonalds açılmasına tepki olarak yerel ürünler, yerel üretici ve işletmeleri korumak ve geliştirmek amacıyla Langhe Bölgesi'nin Cuneo İli'nde Slow Movement hareketinin ilk parçası olan Slow Food hareketini oluşturmuştur. Slow Food hareketi; dünyada sürdürülebilir çiftçilik ve organik gıdalar sisteminin önemine dikkat çekerek gıdada artan sanayileşme ve kalite erozyonunu gidermenin ve tüm insanlara sürdürülebilir temiz, iyi ve adil gıdanın sağlamanın önemine dikkat çekmektedir.1989 yılında ise Carlo Petrini ve 15 ülkeden delegelerin bir araya gelmesiyle Paris'te uluslar arası Slow Movement'ın bir parçası olan Slow Food beyannamesi imzalanmıştır(Andarabadi ve diğ. 2014:71).

Cittaslow, bir kentin yaşam kalitesinin iyileştirilmesinin ve kalkınmasının kentin kendi özgün yapısının, mimarisinin, gelenek ve göreneklerinin, yerel yemeklerinin ve tarihsel kimliğinin korunmasıyla mümkün olacağını öngörmektedir. Cittaslow felsefesi kentlerin hangi alanlarda güçlü ve zayıf olduklarını analiz etmelerini ve sahip oldukları imkânlar çerçevesinde bir strateji geliştirmelerini teşvik etmektedir(cittaslow.org.2015).

Bir şehrin Cittaslow olması, o şehrin dokusunun, renginin, müziğinin ve hikâyesinin uyum içinde, şehir sakinlerinin ve ziyaret edenlerin zevk alabilecekleri bir hızda yaşanması anlamına gelmektedir. Yerel zanaatı, tatları ve sanatları sadece eskilerin hatırlayabildiği kavramlar olmaktan çıkarmak için bunları yeni nesillerle ve kenti ziyaret eden misafirlerle paylaşmaktır. Hayatın tek amacının bir yerlere yetişmek olmadığını, doğaya zarar vermeden de kentlerin gelişebileceğini ve içinde bulunan andan zevk alınması gerektiğini insanlara hatırlatmaktadır.

Organizasyon Yapısı

Cittaslow Birliğinin organizasyon yapısında 3 ana organ vardır. Ulusal ağların temsilcilerinden oluşan ve karar verici Koordinasyon Komitesi, hareketin bilimsel altyapısını oluşturan ve genel hatlarını çizen Bilim Komitesi ve birliğin operasyonel yanı sıra sorumlu Sekreteryaya (Genel Merkez). Cittaslow birliği ulusal ağlardan oluşmaktadır. Bir ülkede 3 Cittaslow olması durumunda ulusal ağ kurulabilir. Ulusal ağlar kendi ülkelerindeki adaylık sürecini yönetirler ve Genel Merkez’le kendi ülkelerindeki Cittaslowların iletişimini sağlarlar. Ülkelerinde Cittaslow hareketinin yaygınlaşması ve gelişmesi için üyelerle birlikte projeler gerçekleştirebilirler.

Günümüzde 30 ülkede 195 üyeye yayılan Cittaslow hareketinin amacı Slow Food felsefesini kentsel boyuta taşımaktır.

Türkiye’ den Üyeliği Bulunan Belediyeler:

Akyaka, Gökçeada, Perşembe, Seferihisar, Vize, Yalvaç, Yenipazar, Halfeti, Taraklı

Üyelik Ücretleri:

Üyelik ücreti 600 Euro ile 3500 Euro arasında değişmektedir.(tbb.gov.tr 2015)

Cittaslow Üyelik Kriterleri

Çevre Politikaları

- 1.1 Hava temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *
- 1.2. Su temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi*
- 1.3. Halkın içme suyu tüketiminin ulusal ortalamayla karşılaştırılması
- 1.4. Kentsel katı atıkların ayrıştırılarak toplanması *
- 1.5. Endüstriyel ve evsel kompostlamannın desteklenmesi
- 1.6. Kentsel ya da toplu kanalizasyon için atık su arıtma tesisinin bulunması *
- 1.7. Binalarda ve kamu kullanım alanlarında enerji tasarrufu
- 1.8. Kamunun yenilebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi
- 1.9. Görsel kirliliğin ve trafik gürültüsünün azaltılması¹
- 1.10. Kamusal ışık kirliliğinin azaltılması *
- 1.11. Hane başına düşen elektrik enerjisi tüketimi
- 1.12. Biyo-çeşitliliğin korunması

Altyapı Politikaları

- 1.1. Kamu binalarına bağlı verimli bisiklet yolları
- 2.2. Mevcut bisiklet yollarının araç yollarıyla kilometre üzerinden karşılaştırılması *
- 2.3. Metro ve otobüs durakları gibi aktarma merkezlerinde bisiklet park yerleri

¹ Elektrikli otobüs, dik yokuşlarda yürüyen merdivenler vb.

² Kent merkezlerinde ve/veya hastanelerde hamileler için özel park yeri ayrılması gibi

³ Tarihi kent merkezlerinde mal dağıtımı için havayı kirleten araçlar yerine elektrikli veya motorsuz taşıtlar gibi kirlilik yaratmayan taşıtların tercih edilmesi

- 2.4. Özel taşıt kullanımına alternatif olarak eko ulaşım planlanması ^{1*}
- 2.5. Engellilere yönelik mimari engellerin kaldırılması *
- 2.6. Aile hayatı ve hamile kadınlar için girişimler ^{2*}
- 2.7. Sağlık hizmetlerine onaylanmış ulaşılabilirlik
- 2.8. Kent merkezlerinde malların sürdürülebilir dağıtımı ³
- 2.9. Şehir dışında çalışan şehir sakinlerinin oranı *

Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları

- 3.1. Kentin direnci için planlama *
- 3.2. Kente ait değerlerin iyileştirilmesi, kent merkezlerinin ve kamu binalarının değerlerinin arttırılması için programlar ^{4*}
- 3.3. Verimli bitkiler ve meyve ağaçları kullanılarak sosyal yeşil alanların iyileştirilmesi ve/veya oluşturulması ^{**}
- 3.4. Kentsel yaşanabilirliğin arttırılması ⁵
- 3.5. Marjinal alanların tekrar değerlendirilip kullanılması *
- 3.6. Vatandaşlara ve turistlere yönelik interaktif hizmetlerin geliştirilmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılması *
- 3.7. Sürdürülebilir mimari için hizmet masası oluşturulması ^{6*}
- 3.8. Kentin internet ağına sahip olması ^{7*}
- 3.9. Kirleticilerin izlenmesi ve azaltılması ^{8*}
- 3.10. Tele çalışmanın geliştirilmesi ⁹
- 3.11. Kişisel sürdürülebilir kentsel planlanmanın teşviki ¹⁰
- 3.12. Sosyal altyapıyı desteklemek
- 3.13. Kamusal sürdürülebilir kentsel planlamanın teşviki ^{11*}
- 3.14. Kent içindeki kullanışlı yeşil alanların verimli bitkiler ile değerlendirilmesi ^{**2}
- 3.15. Yerel ürünlerin ticarileşmesi için alanların yaratılması *
- 3.16. Atölyelerin korunması ve değerlerinin arttırılması – doğal/yerel alışveriş merkezlerinin yaratılması ^{12*}
- 3.17. Yeşil alanlarda kullanılan beton miktarı ¹³

⁴ Sokak mobilyaları, turizm levhaları, kentsel peyzaj ve korunması

⁵ Kentin daha yaşanabilir olması için çalışmalar yapmak. Örnek olarak işe gidiş ve çıkış saatlerinde oluşan trafik sıkışıklığını azaltmak için okulların veya kamu kurumlarının mesai saatlerini kaydırmak. İş yerlerinde kreş açılmasını teşvik etmek de örnek verilebilir.

⁶ Biyomimari vb.

⁷ Fiber optik, kablosuz sistemler

⁸ Gürültü, elektrik sistemleri vb

⁹ Bilgisayar bağlantısıyla evden çalışma

¹⁰ Pasif ev vb

¹¹ Pasif ev vb

¹² Tarihi kent merkezlerinde yer alan geleneksel kasap, fırın, bakkal vb. dükkanların desteklenmesi

¹³ Metre küp olarak

Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkarlara Dair Politikalar

- 4.1. Agroekolojinin geliştirilmesi ¹⁴ *
- 4.2. El yapımı ve etiketli veya markalı esnaf/sanatkâr ürünlerinin korunması *
- 4.3. Geleneksel iş tekniklerinin ve zanaatların değerinin arttırılması *
- 4.4. Kırsal bölgede yaşayanların hizmetlere erişimini arttırarak kırsal bölgelerin değerini arttırmak ¹⁵ *
- 4.5. Kamuya ait restoranlarda (okul kantinleri, aş evleri vb) yerel, mümkünse organik ürünlerin kullanılması ¹⁶ *
- 4.6. Kişisel kullanımda ve yemek sektöründe tat eğitimlerinin verilmesi ve mümkünse organik yerel ürünlerin kullanılmasının teşvik edilmesi *
- 4.7. Yerel ve geleneksel kültürel etkinliklerin korunması ve değerlerinin arttırılması *
- 4.8. Otel kapasitelerin arttırılması ¹⁷ *
- 4.9. Tarımda GDO kullanımının yasaklanması
- 4.10. Önceden tarım için kullanılmış alanların kullanımı hakkındaki imar planları için yeni fikirlerin varlığı

Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

- 5.1. İyi karşılama ¹⁸ *
- 5.2. Esnafın ve operatörlerin farkındalıklarını arttırmak ¹⁹ *
- 5.3. Yavaş güzergahların mevcut olması ²⁰
- 5.4. Önemli yönetsel kararlara tabandan tavana katılım sürecini sağlayacak aktif tekniklerin benimsenmesi
- 5.5. Eğitimciler, yöneticiler ve çalışanların Cittaslow temaları hakkında sürekli eğitim görmesi **
- 5.6. Sağlık eğitimleri ²¹
- 5.7. Yöre halkına Cittaslow’un anlamı hakkında sistematik ve kalıcı eğitim vermek *
- 5.8. Cittaslow üzerine yerel yönetim ile çalışan derneklerin aktif varlığı
- 5.9. Cittaslow kampanyalarının desteklenmesi *
- 5.10. Cittaslow logosunun internet sayfasında ve antetli kağıt üzerinde kullanımı *

Sosyal Uyum

- 6.1. Azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar
- 6.2. Farklı etnik kökene sahip insanların aynı mahallede yaşaması
- 6.3. Engelli kişilerin entegrasyonu
- 6.4. Çocuk bakımının desteklenmesi
- 6.5. Genç neslin istihdam durumu
- 6.6. Yoksulluk
- 6.7. Toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşlarının mevcudiyeti

- 6.8. Farklı kültürlerin entegrasyonu³
- 6.9. Politikaya katılım
- 6.10. Belediyenin kamu konut yatırımı

Ortaklıklar

- 7.1. Slowfood aktiviteleri ve kampanyaları için destek
- 7.2. Doğal ve geleneksel yiyecekleri Slowfood veya diğer kurumlar ile desteklemek
- 7.3. Eşleştirme projelerini desteklemek ve gelişmekte olan ülkelerin Cittaslow ve Slowfood felsefelerinin yayılmasını da sağlayacak şekilde gelişmeleri için işbirliği yapmak (cittaslowturkiye.org, 2015).

Orta Karadeniz’de Sakin Şehir Perşembenin Genel Özellikleri

Perşembe gelenek ve göreneklerine bağlı olduğu kadar gelişmeleri çok yakından takip eden yeniliklere açık bir ilçedir. Kentlerin kendi özelliklerini ve yapılarını koruyup, yerel ürün, sanat ve yemeklerine sahip çıkarak doğaya zarar vermeden sürdürülebilir turizm ilkeleriyle gelişebileceğini savunan Cittaslow ağına Dünya’da 161. Türkiye’ de ise 8. Sakin şehir olarak 2 Kasım 2012’de resmen katılmıştır¹.

Perşembe ilçesi kıyıya paralel uzanan Canik ve Doğu Karadeniz Dağları uzantısında yer alması sebebi ile genel olarak dağlıktır. Batıdan doğuya doğru yükseklikleri artan bu dağlar, akarsular tarafından yarılarak derin vadiler ve plato düzlükleri meydana getirmişlerdir.

Fatsa ile Perşembe arasındaki yaklaşık 50 km’lik mesafede dağlar denize çok dik olarak inmekte olup, kıyıdaکی yalıyarların yüksekliği yer yer 100 m.’yi bulmaktadır. Kıyının bu özelliği bu kesimde büyük yerleşimlerin ortaya çıkmasını önemli ölçüde engellemiştir(Bekdemir, 2007: 13, 35).

Perşembe’nin toplam nüfusu 1965 yılında 41.443 olup 1980 yılında en yüksek rakam olan 48.311’e ulaşmıştır. ilçenin nüfusu 1980 yılından itibaren azalarak 2012 yılında 29.668’e düşmüştür. 2014 yılı TÜİK verilerine göre ilçenin nüfusu 31.702 dir (tuik.gov.tr 2015).

¹⁴ Yerel ürünlerin sertifikalandırılması, kültür müzeleri kurulması

¹⁵ Bölgedeki halkının hizmetlere ulaşımını arttırmak

¹⁶ Mümkünse yerel organik ürünlerin kullanılması. Okul kantinleri vb

¹⁷ Yatak sayısının nüfusa yıllık oranının değerlendirilmesi

¹⁸ Kenti ziyaret edenlere yönelik çalışacak bir karşılama/tanıtım görevlisinin belirlenmesi, görevlendirilmiş kişilerin eğitimi, yönlendirme levhaları, ziyaretçilere uygun altyapı olanakları ve tanıtım ofisleri gibi bu alanda çalışan noktaların mesai saatlerinin düzenlenmesi

¹⁹ Fiyatların ve tarifelerin açık bir şekilde sergilenmesi

²⁰ Basılı olarak veya internet sayfasında ve web üzerinde

²¹ Obezite, diyabet vb. sorunlara yönelik çalışmalar

| Orta Karadeniz’de Sakin Şehir(Citta Slow) Perşembe: Sakin Şehir Olma Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar ve Yöreye Katkıları

Perşembe Ordu Samsun Karayolu üzerinde Ordu il merkezine 13 km. ve Samsun il merkezine 155 km. mesafededir. En yakın havaalanı olan Ordu-Giresun Havalimanı’na ise 27 km. uzaklıktadır. İlçe sınırları içinde yer alan ve 29 Aralık 2006’da hizmete açılan 3825 m. uzunluğundaki Nefise Akçelik Tüneli ile Türkiye’nin en uzun tüneline sahip olmuştur(persembe.bel.tr.2015).

Ordu yöresi, Selçuklular tarafından sınır boylarına yerleştirilmiş Oğuzların bir kolu olan Çepniler tarafından Türkleştirilmiştir. Selçuklu Devleti’nin yıkılması ve Moğol İlhanlı hâkimiyetinin de zayıflaması sonucunda bu bölgede Bayramoğlu Hacı İbrahim Emir adlı bir Türkmen Beyi tarafından yeni bir beylik kurulmuştur. XIV. asırda yöreyi fetheden Türkmen bölüklerinden her biri vadilerden birine yerleşmiş; Vona yarımadası üzerindeki küçük vadiler üzerine Niyabet-ı Satılmış (Perşembe) kurulmuştur. Perşembe adı yeni olup eski tahrir defterlerinde Niyabet-i Satılmış-ı Bayram, Vilayet-i Satılmış ve Bayramlı, Niyabet-i Satılmış gibi adlarla anılır. Satılmış (Perşembe) nahiyesinin merkezinin neresi olduğu tam olarak anlaşılmamaktadır. Nahiyenin en kalabalık köyü 1520’lerden sonra Vona adıyla anılmıştır. (persembe.gov.tr 2015).

İlçe toprakları genelde engebeli bir yapıya sahiptir. Arazinin eğimli olması fındıktan başka ürünler yetiştirmeyi sınırlandırırken, sulanabilen sahalarda kivi tarımı yaygınlaşmaktadır. İlçe ekonomisi başta tarım (fındık, kivi, ceviz vb.) olmak üzere hayvancılığa, balıkçılığa ve ticarete dayalıdır. Ordu ili genelinde olduğu gibi Perşembe deyinde ilk akla gelen ürünlerden biri de baldır.

Perşembe ilçesi sanayileşme açısından geri kalmış bir yöre olduğundan, doğal alanları da sanayileşme ve onun getirdiği şehirleşmenin yarattığı çevresel bozulma ve kirliliğe maruz kalmamıştır. Geri kalmışlığın avantajını turizm alanında kullanabilmiş ve kalkınma hamlesini turizmden yana kullanmıştır.

Kıyılarında su altı mağaraları, değişik yükseltide ilginç oluşumlar sergileyen kayalar, koylar ve kumsallar hemen kıyıda başlayan bitki örtüsüyle bütünleşerek çekici manzaraları oluşturur. Akasya ve fundalıklar tüm kıyı boyunca denize girenlerin plaj şemsiyesi görevini üstlenirler. Tekne turizmi ve çeşitli su altı ve su üstü sporları için son derece elverişli ilçe sahilleri Karadeniz’in Bodrum’u olarak nitelendirilebilir. Yörenin en önemli turistik kimliğini oluşturan Karadeniz sahillerinde görmeye alışık olmadığımız girintili çıkıntılı kıyılardaki koylar gür bitki örtüsüyle birleşerek manzara ve foto safariciler için başlıca çekim merkezi oluşturur. Ayrıca koylara serpiştirilmiş kır lokanta ve kafelerinde yöreye özgü lezzetlerin keyfine manzara eşliğinde varılabilir. (Karadeniz 2014:96).

Konu İle İlgili Yapılan Çalışmalar

Karadeniz'in(2014) yaptığı çalışmada Ordu ili Perşembe ilçesi günümüzde yörenin kalkınmasına katkıda bulunmak amacıyla ilçenin sahip olduğu coğrafi ve sosyo-ekonomik koşullar ve potansiyel değerlendirilerek "sakin şehir" ağına katılmıştır. Perşembe ilçesi, artık sıradan bir sahil kasabası (edilgen) kimliğinden kurtularak, kendi kapasiteleri, birikimleri ve kimlikleri ile Türkiye'de ve dünya da var olmaya çalışan bir ivme kazanacaktır. Çalışmada sürdürülebilir turizme hizmet eden, çevresel ve kültürel dokunun korunduğu, yöresel mutfak, müzik, sanat ve folklor öğelerinin ön planda tutulduğu bir yerel kalkınma modeli olan "sakin şehir Perşembe" ve turizm potansiyeli üzerine değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Karataş ve Karabağ'ın(2013) yaptığı çalışmada daha yaşanabilir bir dünya için bir adım olan Cittaslow hareketi; çevre eğitiminin önemini ortaya koymayı amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda şu önerilerde bulunulmuştur. Kendi menfaatleri uğruna çevre değerlerini hiçe sayan insanların varlığı Cittaslow hareketi önündeki en büyük engellerden biri olarak belirtilmektedir. Cittaslow hareketinin gerçek anlamda uygulanabilmesi ve başarıya ulaşabilmesi için öncelikle toplumda çevre değerlerine karşı bilinç ve farkındalığın oluşturulması gerekmektedir. Çevre eğitimiyle çevresine, canlılara, doğaya, kültürüne, tarihine, kısacası tüm değerlerine karşı duyarlılığı artan toplum bireyleri, Cittaslow olabilme yönünde atılmış adımların temelini oluşturacaklardır. Bu konuda, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu ortak olarak çalışıp, yerel yönetimlerle de irtibata geçerek belirli projeler üretmelidirler. Bu projeler kapsamında görevlendirilecek öğretim elemanları ülkenin pek çok bölgesinde eğitim çalışmaları yapmalı, Cittaslow hareketinin önemiyle ilgili olarak halkı bilgilendirmelidirler. Bu konuda slayt sunumlar veya afişler yardımıyla, örnek alınması amacıyla Cittaslow olan yerleşim yerleri halka tanıtılmalıdır. Kısacası, daha yeşil, sağlıklı ve güvenli bir gelecek adına, Cittaslow Hareketi yerel bir kalkınma modeli olarak sunulmalıdır. Böylece çevrenin korunması ve geliştirilmesi konusunda bilinçlendirilen halk, daha temiz ve sağlıklı yarınlara ulaşabilmek için ellerinden gayreti gösterebilecek, yaşadıkları yerin kendileri için önemini daha iyi kavrayabileceklerdir.

Andarabadi ve arkadaşlarının(2014) yaptığı çalışmada Cittaslow markasına sahip şehirlerde yerel halkın turizmin etkilerine yönelik görüşlerini ve kaygı düzeyini incelemek olarak belirlenmiştir. Amacı gerçekleştirmek üzere Türkiye'nin Cittaslow markasına sahip ilk kenti olan Seferihisar'da 446 kişi ile bir anket uygulaması yürütülmüştür. Araştırmadan elde edilen sonuçlar incelendiğinde yerel halkın, Cittaslow sayesinde bölgede turist sayısında ve yaşam kalitesinde artış olduğunu, Cittaslow'un bölgenin kalkınma ve gelişimine katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir. Diğer yandan turizm ile meydana gelen ekonomik, kültürel, çevresel ve sosyal değişimlerin yerel halk tarafından rahatsız edici düzeyde bulunmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte Cittaslow markasına sahip Seferihisar'da yerel halkın

turizmin olumsuz etkilerine yönelik kaygı düzeyinin oldukça düşük bulunması çalışmanın en önemli sonuçlarından birisi olarak göze çarpmaktadır.

Öztürk ve Güral’ın(2014) yaptığı çalışmada yavaş şehir hareketinin temel gelişimi hakkında bilgiler verilerek, adayların “Yavaş Şehir - Cittaslow” olma sürecinde karşılaştıkları sorunlar, oluşturulan tam yapılandırılmış görüşme formu ile Kırklareli’nin Vize ilçesi yerel yönetimi ve Trakya Kalkınma Ajansı’ndan ilgili kişilerle görüşülerek elde edilen bilgiler doğrultusunda ele alınarak ortaya konulmuş ve bu süreçte ilçenin mevcut değerlerini nasıl avantaja dönüştürdüğünden bahsedilmiştir.

Sünnetçioğlu ve diğ.(2014) yaptığı çalışmanın amacı Türkiye’nin ilk Sakin Şehirleri olan Seferihisar’da yaşayan halkın Sakin Şehir yaşamını sürdürülebilir kalkınma açısından değerlendirmeleri ile yerel halkın sürece ne kadar katıldığı ve nasıl fayda sağladığını araştırmaktır. Bu kapsamda yarı yapılandırılmış mülakat formu ile yapılan derinlemesine görüşmeler ve alanda yapılan gözlemler ile veriler toplanmış ve betimleyici analiz ile veriler

analiz edilmiştir. Sonuç olarak, yörede sürdürülebilir kalkınma açısından ekonomik etkinliklerin yerinde olduğu, fakat hızlı gelişimin çevresel ve sosyal yönden getirdiği bazı sıkıntılar saptanmıştır.

Sırım’ın(2012) yaptığı çalışmada sakın şehirlerin bir yerel kalkınma modeline dönüşebileceğini ülkemizde saklı sayısız tarihi ve kültürel zenginliği ortaya çıkarmada bir fırsat olabileceğini ve sakın şehir perspektifiyle gerekli kriterleri taşıyan ve taşınması belki kolaylıkla sağlanabilecek olan yüzlerce şehrimiz kapılarını dünyaya aralayabileceğini vurgulamaktadır.

Özhancı ve diğ.(2012) yaptığı çalışmada Erzincan’ın Tercan İlçesi çevre ve altyapı politikaları, kentsel kalite teknolojileri ve tesisleri, yerel üretim, farkındalık, misafirperverlik gibi kriterlerin gerçekleştirilmesini gerektiren süreç, ilçenin potansiyel değerleri ve mevcut çevre ve altyapı koşulları boyutunda incelenmiş, Tüm bu değerlendirmelerin ışığında; Tercan ilçesi, zengin doğal ve kültürel kaynak değerlerine sahip bütün Anadolu yerleşimleri içinde öne çıkardığımız bir örnek olarak kendini göstermiştir. Yaşam kalitesinin yükselmesi, sürdürülebilirlik, ekolojik yaşam, girişimci ve yaratıcı ruh, yerel yönetimlerle halkın koordinasyonu gibi hassasiyetler temelinde bir yerleşimin şekillenmesi ve yükselmesi şüphesiz yerel ve ülkesel ölçekte önemli yararlar sağlayacaktır. Bir yol üstü istasyonu olan Tercan ilçesi; önemli bir organik gıda potansiyeline sahip, geçmişten bugüne Anadolu’nun tarihi ve kültürel mirasını taşımış bir ilçe konumundadır. Ziyaretçilere alışkın halkı aynı zamanda misafirperver ve hoşgörülüdür. Şüphesiz kat edilecek mesafe ve yapılması gereken iş çok, ancak imkansız görünmemektedir. Yeniliğe açık olduğunu gördüğümüz yerel yöneticileri ile başarının artacağı ve farkındalığın da yapılacak çalışmalarla artırılması ile gelecek de mesafenin hızla kat edilmiş olduğunu görmek mümkün olacaktır. Üyelik gerçekleşsin

ya da gerçekleşmesin bu kriterler bazında yapılacak çalışmalar şüphesiz fayda sağlayacak, Tercan'ı bölgesinde örnek alınacak işlerin gerçekleştirildiği bir noktaya getirecektir.

Coşar'ın(2014) yaptığı çalışma, sürdürülebilir turizm kapsamında yavaş şehir olgusunun kentsel yaşam kalitesi üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla İzmir İli Seferihisar İlçesinde yapılmış, çalışmada öncelikle yaşam kalitesinin anlamı ve içeriği hakkında bilgi verilmiş, sonrasında ise yavaş şehir olmanın sonuçlarının yerel halkın kentsel yaşam kalitesi algısı üzerine etkileri incelenmiş. Sonuç olarak Seferihisar'ın yavaş şehir olma şartlarını yeterince yerine getirmediği ve bu nedenle bazı doğal çevre üzerinde bazı sorunların ortaya çıktığı görülmektedir. Bir yandan yavaş şehir konusu gündeme getirilirken diğer taraftan yapılaşma ve gürültü kirliliğinin ve büyük ölçekli otel inşaat sayısının artması, bir çelişki olarak görülmektedir. Görüşme yapılan bazı kişiler, turizm endüstrisiyle ilgili olarak gelecek dönemlerde olumlu bir gelişme beklememekte; bunun nedenleri arasında ise yörenin turizm hareketliliği bakımından doyum noktasına yaklaşmasının önemli bir risk oluşturması gösterilmektedir.

Mayer ve Knox'ın(2006) yaptığı çalışmada, Almanya'da ki iki sakin şehir(Waldkirch ve Hersbruck,) incelenmiş, bu şehirlerin sakin şehir politikalarıyla yeniden yapılandırıldığı, merkezi kalkınmaya karşın yerel kalkınmanın daha etkili olduğu ve sakin şehir politikalarının daha başarılı olduğu saptanmıştır.

Amaç

Bu çalışma; Türkiye'de 9 tane olan sakin şehirden biri olan Ordu İli Perşembe İlçesinin sakin şehir olma sürecinde karşılaştığı sorunların tespit edilmesi ve sakin şehir olmanın olumlu ve olumsuz katkılarının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel çalışma çeşidi olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir(Yıldırım ve Şimşek, 2013:45). Bu çalışmada kullanılan görüşme yöntemi, sosyal bilimlerde yapılan araştırmalarda en yaygın veri toplama yöntemidir ve bu durum görüşme yönteminin, bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikayetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntem olmasından kaynaklanır(Brigs, 1986, akt, Yıldırım ve Şimşek, 2013:147). Görüşme yöntemi genellikle iki farklı şekilde yapılır; yapılandırılmış görüşme ve yapılandırılmamış görüşme. Bu çalışmada yapılandırılmış görüşme tercih edilmiş ve buna göre geliştirilen görüşme formu bireysel görüşme yoluyla uygulanmıştır. Yapılandırılmış görüşmede amaç, görüşülen bireylerin verdikleri bilgiler arasında

| Orta Karadeniz’de Sakin Şehir(Citta Slow) Perşembe: Sakin Şehir Olma Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar ve Yöreye Katkıları

paralelliği ve farklılığı saptamak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır(Brannigan, 1985, akt, Yıldırım ve Şimşek, 2013:148).

Bu çalışmada Öztürk ve Güral’ın 2014 yılında yaptığı “Sakin Şehir Olma Sürecinde Yerel Yönetimlerin Karşılaştığı Sorunlar: Vize İlçesi Örneği” isimli çalışmada kullandığı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu üç bölümden oluşmaktadır ve sorular açık uçlu sorulmuştur. İlk bölümde adaylık başvuru süreci, ikinci bölümde adaylık süreci ve üçüncü bölümde sakin şehir ile ilgili genel sorular yer almaktadır. Görüşmeler 2015 yılı mayıs ayı içerisinde Perşembe Eski Belediye Başkanı Selami Çarkçı, Perşembe Sakin Şehir Derneği(Citta Slow) Başkanı Osman Köken ve Perşembe Belediye Meclis Üyesi Nedim Saka ile yapılmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamında Ordu İli Perşembe İlçesi’nin sakin şehir olma sürecinde ne gibi sorunlarla karşılaşıldığını ve sakin şehir olmanın olumlu ve olumsuz katkılarının tespit edilmesi amacıyla yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuş, oluşturulan görüşme formu katılımcılara uygulanarak, bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır. Görüşmecilerle yapılan görüşmeler doğrultusunda elde edilen bilgiler, her bir görüşmecinin verdiği cevap, araştırmacı tarafından yorumlanmıştır.

Adaylık Başvuru Süreci

Ordu İli Perşembe İlçesi 2010 yılında, Türkiye Ulusal Ağ temsilcisi Seferihisar Belediyesine sakin şehir üyelik başvurusunda bulunmuş, Seferihisar Belediyesi ile yapılan görüşmeler ve işbirliği sonucu Uluslar arası Sakin Şehir Birliği’ne üyelik başvurusu yapılmış, o dönemki üyelik kriterlerinin %54’ünü sağlayarak üyeliği Kasım 2012’de kabul edilmiştir¹.

Perşembe’nin sakin şehir olmak istemesindeki sebepler şu şekilde sıralanabilir; sakin şehir markasının Perşembe’ye katacağı değerler, Perşembenin ulusal ve uluslar arası platformda tanıtımın sağlanarak bölgesel kalkınmaya katkı sağlanması, Perşembe’ye ulusal bir kimlik kazandırılması ve yöresel değerlerin ulusal düzeyde tanıtılması¹.

Perşembe adaylık için yaptığı ilk başvuruda üyeliği kabul edilmiş, bu süreçte Seferihisar Belediyesi başta olmak üzere, yerel ve ülke yönetiminden destek almıştır. Ayrıca yerel halka sakin şehir kavramı anlatılmış, halkın görüşleri doğrultusunda ve bölgede bulunan sivil toplum kuruluşlarının da desteği ile üyelik başvurusu yapılmıştır¹.

Samsun’da bulunan Slow Food derneği ile görüşmeler yapılmış, bu derneğin yetkilileri belirli zamanlarda halka sakin şehir felsefesini anlatarak halkın bu sakin şehir kimliğini benimsemesini sağlamaya çalışmışlar².

Adaylık Süreci

Adaylık başvurusu yapıldığında mevcut kriterlerin %54' ü sağlanmıştır. Adaylık başvurusu yapan kentin Cittaslow kriterleri hakkında geliştirdiği projelerden oluşan başvuru dosyasının değerlendirme sonucu %50'den fazla puan alması gerekmektedir(cittaslow.org,2015). Geriye kalan kriterleri sağlamak için bazı projeler geliştirilmiş, ancak Mart 2014'teki yerel yönetim seçiminde belediye yönetimi değişmiş, bundan dolayı projelerin gerçekleşme süreleri uzamıştır. Adaylık sürecinde Türkiye'de daha önce sakin şehir olmuş 5 şehir(Akyaka, Gökçeada, Seferihisar, Yalvaç, Yenipazar,) içerisinde en çok Seferihisar Belediye'si örnek alınmış ve onlardan destek alınmıştır¹.

Bu süreç esnasında, yerel halk bu sürece genellikle olumlu yaklaşmış, ancak halka ulaşmakta bazı zorluklar yaşanmıştır. Öncelikle belediye çalışanlarına Seferihisar Belediyesi yetkililerince sakin şehir ile ilgili bilgilendirme yapılmış, daha sonra sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ve halkın katılımıyla düzenlenen bilgilendirme toplantılarında, bu konuda öncü olan ve başarılı çalışmaları olan Sakin Şehir Seferihisar anlatılmaya çalışılmış, bu konuda tanıtım filmleri izletilmiştir. Ayrıca toplantıya katılanlara bilgilendirme broşürleri dağıtılmıştır. Yapılan bu çalışmalarla sakin şehir felsefesinin halka benimsetilmesi amaçlanmıştır^{1,2}.

Sakin Şehir İle İlgili Genel Konular

Sakin şehir olma sürecinde sivil toplum örgütleri ve kamu kurumlarının olumlu ve destekleyici yaklaşımları sayesinde karşılaşılabilecek birçok sorun krize dönüşmeden çözülmüştür. Sakin şehir olmanın bölge kalkınmasına etkileri olumlu yönde olmaktadır, ancak özellikle halka yöresel yapı bozulmadan yerel kalkınmanın olabileceği iyi anlatılmalıdır. Ayrıca sakin şehir olmak isteyen diğer şehirlerdeki, sadece belediyeler değil bölgedeki diğer kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özellikle medya daha çok sahip çıkmalı ve benimsemelidirler. Sakin şehir olmak için gerekli kriterler bölgenin ve ülkenin özgün değerlerini koruyarak, gelenek ve göreneklerimizden yaşatılmasına ve buraların imaj ve marka değerlerine olumlu bir etkide bulunarak, tanınmasına önemli katkı sağlamaktadır³.

Sakin şehir olmakla birlikte Perşembe'de özellikle gürültü kirliliğinde önemli derecede azalma oldu, bisikletle yaşam derneği kuruldu, bisiklet yolları yapıldı, yöresel ürünlerin sergilendiği standlar açıldı, özellikle hafta sonu Ordu'dan ve yakın diğer yerleşim birimlerinde bu standlara gelenlerin sayısı arttı. 120 kişiye Turizm Bakanlığı yetkililerince ev pansiyonculuğu eğitimi verildi. Bölgedeki özellikle deniz kıyısındaki restaurant ve kafelerde yöresel yiyecekler menülerde yer almaya başladı^{1,2,3}.

Sakin şehir bölge kalkınması açısından önemli bir marka ancak bu markanın yaşatılabilmesi için, sakin şehir kriterlerine riayet edilmeli ve sakin şehir felsefesine

uygun davranılmalıdır, bu değerlere uymayan şehirler sakın şehir yapılmamalı ve yeni sakın şehirler olmaksızın mevcut sakın şehirlerin sakın şehir kriterlerini maksimum düzeyde sağlamaları amaçlanmalıdır^{1,2,3}.

Sonuç ve Öneriler

Ordu İli Perşembe İlçesi 2010 yılında, Türkiye Ulusal Ağ temsilcisi Seferihisar Belediyesine sakın şehir üyelik başvurusunda bulunmuş, Seferihisar Belediyesi ile yapılan görüşmeler ve işbirliği sonucu Uluslar arası Sakin Şehir Birliği’ne üyelik başvurusu yapılmış, o dönemki üyelik kriterlerinin %54’ünü sağlayarak üyeliği Kasım 2012’de kabul edilmiştir.

Sakin şehir olmakla birlikte Perşembe’de trafikte bazı düzenlemeler yapıldı bunlar; gürültü kirliliği ile ilgili denetimler sıklaştırıldı, trafikte hız sınırları yeniden belirlendi ve denetimler sıklaştırıldı. Bisikleti yaygınlaştırmak için bisikletle yaşam derneği kuruldu. Yöre ekonomisine katkı sağlamak için yöresel ürünlerin sergilendiği standlar açıldı, özellikle hafta sonu Ordu’dan ve yakın diğer yerleşim birimlerinde bu standlara gelenlerin sayısı arttı. 120 kişiye Turizm Bakanlığı yetkililerince ev pansiyonculuğu eğitimi verildi. ^{1,2,3}

Sakin şehir birliğine üye olan ve olmayı düşünen şehirler, sakın şehir kimliğini kullanmanın yanında gerçek anlamda gereken kriterleri maksimum düzeyde sağlamalı, bunun için gerekli yasal çalışmaları yapmalıdırlar. Ayrıca yapılan bu çalışmaların sürdürülebilirliğini sağlamalıdırlar.

Özellikle halka yöresel yapı bozulmadan yerel kalkınmanın olabileceği iyi anlatılmalıdır. Ayrıca sakın şehir olmak isteyen diğer şehirlerdeki, sadece belediyeler değil bölgedeki diğer kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özellikle medya daha çok sahip çıkmalı ve benimsemelidirler.⁴

Yavaş Şehir birliğine dâhil olacak yerdeki halkın da yörenin tanıtımı ve turizm konusunda bölgeye yeterli sayıda yerli/ yabancı turist için, bilinçli hareket etmesi, kamuoyu oluşturması gereklidir.

Bu çalışma bundan sonra sakın şehir(Citta Slow) birliğine üye olmak isteyen şehirlere katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Atalay,İ. Ve Mortan,K. (2003). Türkiye Bölgesel Coğrafyası. İnkılap Yayınları, 2. Baskı.İstanbul.

Andarabadi, F.F, Altunöz,Ö ve Hassan, A. (2014). *Cittaslow Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı: Seferihisar Örneği*, Eko-Gastronomi Dergisi 1(1):69-86.

- Bekdemir, Ü. (2007). *Karadeniz Kıyı Kentleri (Samsun Hopa Arası)*, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Coşar, Y. (2014). *Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi*, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* 25(2):226-240.
- Günerhan, S., Erdem, Ü., ve Günerhan, H. 2010. *Çevre ve Enerji Açısından Yavaş Şehir Hareketinin Gelişimi*. TMMOB Tesisat Mühendisliği, 118, 32-37.
- Karadeniz, C.B., (2014). *Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe*, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(29):84-107.
- Karataş, A. Ve Karabağ, Ö. (2013). *Cittaslow Hareketinde Çevre Eğitiminin Önemi*, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(29):1-21.
- Mayer, H. ve Knox, P.L., (2006). *Sakin Şehirler: Hızlı Dünyada Sürdürülebilir Yerler*, *Journal Of Urban Affairs*, 28(4):321-334.
- Özhancı, E. Ardahanlıoğlu, Z.B, ve Yılmaz, H. (2012). *Sakin Şehir Üyelik Süreci Analizi*, *Atatürk Üniv. Ziraat Fak. Dergisi.*, 43 (2): 163-173.
- Öztürk, Y. Ve Gural, F.N, (2014). *Yavaş Şehir Olma Sürecinde Yerel Yönetimlerin Karşılaştığı Problemler: Vize İlçesi Örneği*, *Eko-Gastronomi Dergisi* 1(1):87-101
- Sırım, V. (2012). *Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli*, *Türk Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi* 1(4):119-131.
- Sünnetçioğlu, S, Korkmaz, H. ve Özkök, F. (2014). *Yerel Halkın Sürdürülebilir Kalkınma Açısından Sakin Şehir Değerlendirmesi: Seferihisar Örneği*, *Eko-Gastronomi Dergisi*, 1(1): 143-161.
- Yalçın, A., Yalçın, S. (2013) *Sürdürülebilir Yerel Kalkınma İçin Cittaslow Hareketi Bir Model Olabilir Mi? Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5 (1), 32-41.
- Yıldırım, A. Ve Şimşek, H, (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Genişletilmiş 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yıldız, Z. (2007). *Turizmin Bölgesel Kalkınmaya Sağladığı Katkılar ve Göller Bölgesi Uygulaması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yurtseven, H.R., Kaya, O., Harman, S. (2010) *Yavaş Hareketi*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- www.persembe.gov.tr. 14.05.2015.
- www.persembe.bel.tr. 14.05.2015.
- <http://www.tbb.gov.tr/cittaslow> 14.05.2015

| Orta Karadeniz'de Sakin Şehir(Citta Slow) Perşembe: Sakin Şehir Olma Sürecinde
Karşılaştığı Sorunlar ve Yöreye Katkıları

www.cittaslowturkiye.org 20.04.2015

<http://cittaslowturkiye.org/uyelik/> 20.04.2015

cittaslow.org.14.05.2015.

www.tuik.gov.tr 14.05.2015.

DİPNOTLAR

- 1.Perşembe Eski Belediye Başkanı Selami Çarkçı 18.05.2015, Saat: 15:00
- 2.Perşembe Sakin Şehir(Cittaslow) Derneği Başkanı Osman KÖKEN 18.05.2015, Saat: 15:30
- 3.Perşembe Belediye Meclis Üyesi Nedim SAKA 14.05 2015, Saat:16:00